

Zaaknummer:	00001237131
Onderwerp:	Zienswijzen Jaarrekening 2025, begrotingswijziging 2026 en begroting 2027 Geestmerambacht
Datum raadsvergadering:	<i>Invullen door de griffie</i>
Portefeuillehouder:	E.M. Leibbrand en G.F. Ruiten
Programma:	5. Sport, cultuur, recreatie en openbare ruimte

Publiekssamenvatting

Jaarlijks stuurt de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Geestmerambacht (GR-GAB) de concept jaarrekening van het afgelopen jaar, de concept begrotingswijziging van het lopende jaar en de concept begroting van het volgende jaar naar de deelnemende gemeenten. De gemeenteraad kan hierop een zienswijze afgeven. Het college van Burgemeester en Wethouders stelt de gemeenteraad voor om geen zienswijzen af te geven op de jaarrekening 2025, maar wel op de begrotingswijziging 2026 en de begroting 2027.

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:

1. Geen zienswijze af te geven op de resultaatbestemming bij de concept jaarrekening 2025 van het Recreatieschap Geestmerambacht.
2. De volgende zienswijze op de concept begrotingswijziging 2026 van het Recreatieschap Geestmerambacht af te geven:
 - a. Zorgen uit te spreken over de aanzienlijke afwijking door het BCF tussen de vastgestelde begroting 2026 en de voorliggende begrotingswijziging 2026.
 - b. Daarom het Algemeen Bestuur te verzoeken de toepassing en verwerking van het BCF te herzien en te komen tot een stabiel financieel model.
3. De volgende zienswijze op de concept begroting 2027 van het Recreatieschap Geestmerambacht af te geven:
 - a. Te blijven benadrukken dat het van belang is dat de financiële effecten integraal inzichtelijk worden gemaakt.
4. De financiële gevolgen voor de participantenbijdrage mee te nemen in de meerjarenbegroting 2027 t/m 2030.

Inleiding

In 2018 is door de raden besloten om gemeenschappelijke regelingen, waarvoor een openbaar lichaam is ingesteld, te verzoeken om vanaf 1 januari 2019 jaarlijks en uiterlijk 15 april de concept jaarrekening van het afgelopen jaar (bijlage 1) en de concept begroting van het komende jaar (bijlage 4) aan te bieden aan de raden. De raad van Dijk en Waard wordt in de gelegenheid gesteld om uiterlijk 25 juni een zienswijze af te geven op de concept bestemming van het jaarrekeningresultaat (indien van toepassing) en op de concept begroting.

Geestmerambacht heeft als doel een aantrekkelijke recreatiemogelijkheid te bieden aan recreanten uit omliggende gemeenten en de regio. Dijk en Waard is één van de twee deelnemende gemeentes in de GR Recreatieschap Geestmerambacht. Het Recreatieschap Geestmerambacht heeft drie hoofdactiviteiten: het beheren en in stand houden van de ingerichte gebieden en voorzieningen, actueel houden en vernieuwen van het aanbod en het uitvoeren van het inrichtingsplan en investeringsprogramma.

Visie, uitvoeringsplan, financiering projecten en tussentijdse evaluatie

In 2021 is de Visie 2030 'Parkenlint tussen stad en dorp' vastgesteld door de gemeenteraden van Langedijk, Heerhugowaard en Alkmaar. Dit leidde tot het vaststellen van een Uitvoeringsplan Visie 2030 (UP) in juni 2022. Dit plan bevat veertien projecten waarvan er acht zijn afgerond. Om zorgvuldig en financieel verantwoord te blijven sturen, heeft het AB op 2 december 2025 besloten het UP vooralsnog in afgeslankte vorm uit te voeren. Er is daarom aan een drietal projecten prioriteit gegeven en de overige projecten uit het uitvoeringsplan zijn voorlopig "on hold" gezet. Hiervoor is een financiering van € 2,9 miljoen nodig.

De gemeenteraad van Dijk en Waard heeft [toestemming](#) gegeven om financiering aan te trekken voor de uitvoering van drie projecten uit het Uitvoeringsprogramma. De bijbehorende rentelasten worden doorberekend in de structurele participantenbijdragen van Alkmaar en Dijk en Waard. Na afronding van de financiering (voorzien medio 2026) zullen de financiële effecten integraal inzichtelijk worden gemaakt in de najaarsrapportage 2026 en de Kadernota 2028. Ze zijn dus nog niet verwerkt in de begroting 2027. In bijlage 5 is wel indicatief inzichtelijk gemaakt wat de rentelasten betekenen voor de participantenbijdrage.

Het Algemeen Bestuur van het Geestmerambacht heeft het [projectplan](#) "Tussentijdse evaluatie Visie 2030 'Parkenlint tussen stad en dorp'" vastgesteld (14-04-2026). De gemeenten Alkmaar en Dijk en Waard hebben afgesproken gezamenlijk te verkennen wat zij met het recreatiegebied Geestmerambacht willen. Een evaluatie van de Visie 2030 en het bijbehorende uitvoeringsplan vormt hiervoor de basis. De gemeenten Alkmaar en Dijk en Waard begeleiden het proces gezamenlijk. In de periode april tot en met oktober 2026 wordt het onderzoek uitgevoerd. De uitkomsten worden in kwartaal 4 van 2026 bestuurlijk besproken. Aansluitend worden de gemeenteraden geïnformeerd en betrokken bij de vervolgstappen.

HAL-fonds

De participanten in het Geestmerambacht hebben in 1999 gezamenlijk het HAL-fonds ingesteld. Dit is een beheerfonds, gevormd door de gemeenten Heerhugowaard, Alkmaar en Langedijk (HAL), waaruit de gemeentelijke bijdrage aan het beheer van het Geestmerambacht deels wordt bekostigd. In principe hebben de participanten hiermee vooruitbetaald aan de exploitatie van het gebied, waardoor de jaarlijkse participantenbijdrage heel lang relatief laag geweest is. Jaarlijks komt er een bedrag van circa € 1.000.000 uit het fonds. Deze reserve is in 2027 uitgeput. De kosten moeten vanaf dan worden gedekt met extra inkomsten uit het gebied (gestart na vaststellen UP), een extra structurele bijdrage (ingroei gestart in 2023) van de participanten en incidentele stortingen (vanaf 2027).

Het btw-compensatiefonds (BCF)

De werking van het btw-compensatiefonds is van invloed op de resultaten van de jaarrekening, begrotingswijziging en de programmabegroting. Binnen het recreatieschap wordt de terugontvangen BTW op investeringen via een reserve ingezet ter ondersteuning van de exploitatie. Deze systematiek is bestuurlijk vastgesteld. Bij een hoog investeringsniveau leidt dit tijdelijk tot extra financiële ruimte. Bij lagere of vertraagde investeringen – zoals nu het geval is door de bijstelling van het uitvoeringsprogramma naar € 2,9 miljoen – vallen deze middelen later of in mindere mate vrij. Dit leidt ertoe dat het financiële kantelpunt, waarop reserves zijn uitgeput en aanvullende bijdragen nodig zijn, eerder en scherper zichtbaar wordt. Het financiële verloop was dus al wel bekend, maar in de programmabegroting 2027 concreet.

Concept jaarstukken 2025

In 2025 is vooral ingezet op het realiseren van de volgende doelen: 1) een verdere intensivering van de projecten uit het Uitvoeringsprogramma (UP) zoals de ontvangstgebieden Noord en Zuid, het Wagenweg-Evenemententerrein en het project voor de Windmolens-energie, 2) er zijn diverse UP-projecten afgerond zoals de Actieparcoursen, het Omgevingsplan, de extra inkomsten en de Kanaaldijk 1 en 3) de uitvoering van De Groene Loper is gestart, mede op basis van de provinciale subsidie. Inhoudelijk zijn daarmee belangrijke stappen gezet in het uitvoeren van de Visie 2030, met een goede balans tussen ontwikkeling van recreatie en natuur en aandacht voor participatie en de financiën.

De jaarrekening 2025 van het Geestmerambacht laat zien dat er € 726.292 uit de reserve is onttrokken. Er is €332.805 meer uit de reserve is onttrokken dan begroot. Dat komt vooral doordat op de incidentele werkzaamheden het resultaat € 372.549 ongunstiger uitvalt. Dat komt door lagere ontvangsten uit het btw-compensatiefonds (BCF) als gevolg van lagere investeringen. Op de reguliere werkzaamheden is het resultaat € 39.744 gunstiger dan begroot.

Concept begrotingswijziging 2026

Voor 2026 wordt ingezet op de verdere uitvoering en voorbereiding van de kernprojecten uit het bijgestelde uitvoeringsprogramma. De focus ligt op de realisatie van projecten aan de Wagenweg en in De Groene Loper. Tegelijkertijd wordt gewerkt aan beleidsmatige en ruimtelijke ontwikkelingen, zoals de uitwerking van het hondenbeleid (vervolg beheerzoning), de aangepaste visieschets voor Geestmerweide en de voorbereiding van het ontvangst- en belevingsgebied Strand van Luna. Daarnaast wordt ingezet op het versterken van het verdienvermogen, onder meer via energie-initiatieven (zoals zonnepanelen en verkenning van windenergie), uitgifteprocedures voor de woon-zorgcombinatie en groepsaccommodatie, en overleg met ondernemers over doorontwikkeling van bestaande locaties (mede naar aanleiding van de motie "[Passende ontwikkeling Zomerdel Noord en Zuid](#)" van Dijk en Waard).

De begrotingswijziging van Geestmerambacht over 2026 sluit met een onttrekking uit de reserves van €730.744. Dit is een hogere onttrekking dan de €143.913 uit in de programmabegroting. Belangrijkste oorzaak van deze wijziging is de aangepaste uitvoering van het UP (totaal €2,9 miljoen i.p.v. €6,1 miljoen), want dit leidt tot lagere ontvangsten uit het Btw-compensatiefonds (BCF) dan begroot (€ 398.000 nadeel). Daarnaast zijn er minder evenementenopbrengsten (€123.000 nadeel). Zie pagina 2 van de begrotingswijziging voor een overzicht van de wijzigingen in de begroting.

Concept begroting 2027

In 2027 wordt specifiek gewerkt aan de uitvoering(investering) van 1) afronding inrichting recreatief netwerk Wagenweg, 2) uitgifte diverse percelen langs de Wagenweg, 3) afronding realisatie De Groene Loper en 4) inrichting ontvangst- en belevingsgebied Strand van Luna in afgeslankte vorm.

Het negatieve resultaat is begroot op € 546.360 De programmabegroting 2027 maakt duidelijk dat het recreatieschap zich op het reeds lange tijd voorspelde financieel kantelpunt bevindt. De begroting laat zien dat de reserves in dat jaar worden uitgeput en dat incidentele stortingen van de participanten noodzakelijk zijn om het begrotingsevenwicht te behouden. De lasten voor 2027 zijn vooral hoger door indexering (7,6% zoals afgesproken in Noord-Holland Noord) van de bedrijfskosten en de kosten van RNH. De baten zijn vooral hoger door de indexering van de baten (7,6% voor participantenbijdrage, huren pachten, etc.), door de laatste stap van de stapsgewijze verhoging van de structurele participantenbijdrage en door de incidentele bijdrage van de participanten. Daarnaast worden er hogere inkomsten verwacht uit de ontwikkelingen aan de Wagenweg (€50.000 voordeel). Omdat er minder investeringen gepland zijn in het uitvoeringsprogramma t.o.v. 2026, vloeit er minder btw op deze investeringen terug via het btw-compensatiefonds (€ 96.000 nadeel).

Zienswijze op de Kadernota 2027

Bij de behandeling van de kadernota 2027 heeft de gemeenteraad van Dijk en Waard de volgende zienswijze afgegeven:

1. Het Algemeen Bestuur van het Recreatieschap Geestmerambacht opdracht te geven om de financiële gevolgen van het Uitvoeringsplan bij de Visie 2030 "Parkenlint tussen stad en dorp" duidelijk te beschrijven in de begroting 2027.

Reactie bestuur:

Het bestuur onderschrijft het belang van dit inzicht. Bij het opstellen van de programmabegroting 2027 was de besluitvorming over de financiering van het UP nog niet afgerond. Om die reden zijn

de financieringslasten en bijbehorende effecten op de participantenbijdragen als PM-post opgenomen.

Het uitvoeringsprogramma is inmiddels bestuurlijk bijgesteld naar € 2,9 miljoen en verwerkt in de voorliggende begroting. Na afronding van de financiering (voorzien medio 2026) zullen de financiële effecten integraal inzichtelijk worden gemaakt in de Najaarsrapportage 2026 en de Kadernota 2028.

Beoogd effect

Het standpunt van Dijk en Waard ten aanzien van de resultaatbestemming bij de concept jaarrekening 2025, de concept begrotingswijziging 2026 en de concept begroting 2027 van het Recreatieschap Geestmerambacht kenbaar te maken.

Kader

- De Begroting 2027 is gebaseerd op de kadernota 2027 die het Algemeen Bestuur op 14 april 2026 heeft vastgesteld met inachtneming van de ontvangen zienswijzen.
- Brief regietafel Noord Holland Noord d.d. 17-10-2025 : indexatie kadernota voor de begroting 2027.
- Daarnaast zijn de Wet Gemeenschappelijke Regeling (WGR), de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regeling (FUGR) en de Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Geestmerambacht.

Argumenten per beslispunt

1. Geen zienswijze af te geven op de resultaatbestemming bij de concept jaarrekening 2025 van het Recreatieschap Geestmerambacht
 1. *De jaarrekening geeft een goed beeld over wat uitgevoerd en bereikt is in 2025. Ook is helder wat hiervan de financiële gevolgen waren.*

De jaarrekening geeft daarom geen aanleiding tot vragen of opmerkingen.
2. De volgende zienswijze op de concept begrotingswijziging 2026 van het Recreatieschap Geestmerambacht af te geven:
 - a. Zorgen uit te spreken over de aanzienlijke afwijking door het BCF tussen de vastgestelde begroting 2026 en de voorliggende begrotingswijziging 2026.
 - b. Daarom het Algemeen Bestuur te verzoeken de toepassing en verwerking van het BCF te herzien en te komen tot een stabiel financieel model.
 1. *Het financieel beeld onvoldoende voorspelbaar is*

Doordat het uitvoeringsprogramma is bijgesteld (van circa €6,1 mln. naar €2,9 mln.) worden er in 2026 lagere investering gedaan. Dat betekent lagere ontvangsten uit het btw-compensatiefonds (BCF) dan begroot. Dit heeft direct effect op de exploitatie en reserves. Deze systematiek brengt veel schommelingen met zich mee. Daarom wordt voorgesteld het Algemeen Bestuur van het GAB te verzoeken tot een andere toepassing en verwerking van het BCF. Uitgangspunt is een stabiel financieel model, waarbij de terug te ontvangen btw vanuit het BCF in mindering wordt gebracht op de investeringen, die voor alle drie de partijen een goed werkbaar situatie oplevert.
3. De volgende zienswijze op de concept begroting 2027 van het Recreatieschap Geestmerambacht af te geven:
 - a. Te blijven benadrukken dat het van belang is dat de financiële effecten integraal inzichtelijk worden gemaakt.
 1. *Het daarmee in één oogopslag duidelijk is wat er van de gemeente individueel gevraagd wordt*

Op dit moment geeft de begroting nog niet het complete beeld, omdat de rentekosten nog niet definitief duidelijk zijn. Bijlage 5 geeft wel een overzicht van de verschillende onderdelen die samen de participantenbijdrage vormen, maar dat is niet altijd uitgesplitst naar gemeente.

4. De financiële gevolgen voor de participantenbijdrage mee te nemen in de meerjarenbegroting 2027 t/m 2030

1. *Er een extra bijdrage gevraagd wordt*

Uit de begroting en bijlage 5 blijkt dat er de komende 7 jaar een incidentele storting door de gemeenten nodig is. Daarnaast moeten de rentekosten nog gedekt worden. De gemeentelijke begroting moet daarvoor aangepast worden.

Kanttekeningen en risico's

- Het Algemeen Bestuur beslist over de stukken met inachtneming van de ingediende zienswijzen in de eerstvolgende AB vergadering.
- Door de wijziging van de Wgr per 1-7-2024 is een extra processtap toegevoegd rondom de begrotingsbehandeling. Het DB van de GR Recreatieschap Geestmerambacht zal de raden voorafgaande aan de vaststelling van de begroting in het AB schriftelijk in kennis stellen van zijn oordeel over de zienswijzen en de conclusie die het daaraan verbindt. De zienswijzen worden eind juni aan de GR gezonden en de reactie van het DB daarop zal eerste of tweede week van juli naar de raden worden gezonden. Het AB staat gepland op 24 juni 2026. Dit betekent dat de raden zeer weinig tijd hebben om, indien dat wenselijk blijkt, de vertegenwoordiger in het AB mee te geven wat de raad wil dat de vertegenwoordiger doet. Zo is de extra processtap, die tot doel heeft de raad meer grip te geven op de GR, niet effectief.

Alternatieven

Geen

Samenwerking en participatie

Er heeft geen participatie plaatsgevonden. Deze zienswijze is wel deels tot stand gekomen in samenspraak met de gemeente Alkmaar. De door de colleges voorgestelde zienswijzen op de begroting 2027 verschillen echter flink van elkaar. De colleges benadrukken beide dat het van belang is dat de financiële effecten integraal inzichtelijk gemaakt worden. Het college van Dijk en Waard is echter van mening dat incidentele stortingen nodig zijn om de reserves aan te vullen tot het minimale niveau van € 0. Dit is ook afgesproken in de GR onder artikel 30.1: *'Het exploitatietekort wordt ten laste gebracht van de deelnemers volgens een door de deelnemers bij het aangaan van deze regeling overeengekomen of later gewijzigde verdeelsleutel'*.

Deze bijdragen kunnen niet wachten tot na de behandeling van de Kadernota 2028, zoals Alkmaar voorstelt. Het zet de financiële positie van de GR onder druk en bovendien is in artikel 30.4 van de GR opgenomen: *'Wanneer de begroting een exploitatietekort aanwijst, over de deelnemers om te slaan, zijn deze gehouden hun in de begroting geraamde bijdrage bij wijze van voorschot te voldoen, in twee termijnen en wel op 1 januari en 1 juli van het begrotingsjaar'*.

Financiën

Jaarrekening

De jaarrekening heeft geen invloed op de begroting van de gemeente Dijk en Waard.

Begrotingswijziging

In de begrotingswijziging is een participantenbijdrage van €413.437 voor Dijk en Waard opgenomen. Dat is nog exclusief de rentelasten van de financiering van de projecten uit het uitvoeringsprogramma. Die lasten worden (zoals besloten door de gemeenteraad) doorberekend in de participantenbijdragen. Voor Dijk en Waard betreft dat voor 2026 indicatief €26.915. De totale bijdrage voor 2026 komt daarmee op €440.351 (zie ook bijlage 5).

Begroting

De programmabegroting van het Recreatieschap heeft financiële gevolgen voor de gemeente Dijk en Waard. Voor 2027 komt de totale participantenbijdrage voor Dijk en Waard op €611.244. Dat is hoger dan het gevraagde bedrag van € 464.457 in de kadernota 2027. Het verschil wordt veroorzaakt door de rentelasten van de financiering voor de projecten uit het uitvoeringsprogramma en de incidentele storting van de participanten die nodig zijn om de reserves aan te vullen tot het minimale niveau van € 0. Dit is afgesproken in de

gemeenschappelijke regeling onder artikel 30: 'Het exploitatietekort wordt ten laste gebracht van de deelnemers volgens een door de deelnemers bij het aangaan van deze regeling overeengekomen of later gewijzigde verdeelsleutel'.

De participantenbijdragen bestaat uit een aantal onderdelen:

1. **De structurele participantenbijdrage** bestaat uit twee delen:
 - a. **Regulier**: deelnemers dragen jaarlijks met een participantenbijdrage bij aan het recreatieschap.
 - b. **Extra bijdrage n.a.v. toekomstvisie (structureel)**: bij de vaststelling van de visie is een stapsgewijze verhoging van de participantenbijdrage tussen 2023 en 2027 vastgesteld. Jaarlijks wordt de bijdrage met €100.000 verhoogd en in het laatste jaar 2027 met €80.000. Deze wordt verdeeld op basis van de standaard verdeelsleutel.
2. **Rentelasten lening uitvoeringsplan**: De rentekosten voor de lening t.b.v. het uitvoeringsplan worden doorgerekend aan de gemeenten. Het gaat voor Dijk en Waard om gemiddeld €35.000 per jaar voor een periode van 30 jaar.
3. **Incidentele stortingen ter dekking negatieve reserves**: In 2027 zullen de reserves leeg zijn en zullen incidentele stortingen van de participanten nodig zijn om de reserves aan te vullen tot het minimale niveau van €0. De huidige verwachting is dat dit nodig is van 2027 t/m 2033.

Jaar	Structurele bijdrage	Rentelasten lening	Bijstorting	Totaal
2026	€ 413.437	€ 26.915	-	€ 440.351
2027	€ 467.875	€ 53.829	€ 89.540	€ 611.244
2028	€ 497.350	€ 53.829	€ 332.008	€ 883.187
2029	€ 528.684	€ 53.829	€ 266.945	€ 849.458
2030	€ 561.991	€ 53.829	€ 198.306	€ 814.126
2031	€ 597.396	€ 53.829	€ 175.723	€ 826.948
2032	€ 635.032	€ 53.829	€ 98.502	€ 787.363
2033	€ 675.039	€ 53.829	€ 52.792	€ 781.660
2034	€ 717.567	€ 53.829	-	€ 771.396

Tabel: participantenbijdrage Dijk en Waard 2026-2034

Bron: Bijlage 5 Participantenbijdragen en incidentele stortingen GAB

De onderdelen 'incidentele stortingen' en 'rente lening uitvoeringsplan' zijn nog niet verwerkt in de begroting van Dijk en Waard. De financiële gevolgen voor de participantenbijdrage worden meegenomen in de meerjarenbegroting 2027 t/m 2030.

	2026	2027	2028	2029
Opgenomen in Begroting 2025 Dijk en Waard	€ 350.442	€ 453.891	€ 467.477	€ 481.892
Participantenbijdrage Dijk en Waard	€ 440.351	€ 611.244	€ 883.187	€ 849.458
<i>Vershil subtotaal</i>	€ -89.909	€ -157.353	€ -415.710	€ -367.566
Ingerekend BTW-voordeel	€ 63.000	€ 63.000	€ 63.000	€ 63.000
Netto resultaat	€ -26.909	€ -94.353	€ -352.710	€ -304.566

Tabel: vergelijking gevraagde participantenbijdrage GAB en begroting Dijk en Waard

Bron: Bijlage 5 Participantenbijdragen en incidentele stortingen GAB en begroting 2025 Dijk en Waard

Communicatie

Over dit raadsbesluit vindt geen actieve communicatie plaats.

Uitvoering

De zienswijze van de raad van Dijk en Waard wordt middels het toesturen van het raadsbesluit kenbaar gemaakt aan het dagelijks bestuur van Recreatieschap Geestmerambacht. Het dagelijks bestuur zal de zienswijze meenemen in het voorstel aan het algemeen bestuur om de resultaatbestemming bij de jaarrekening 2025, de begrotingswijziging 2026 en de begroting 2027

vast te stellen. Vervolgens worden de stukken definitief vastgesteld door het Algemeen Bestuur van het Recreatieschap Geestmerambacht, naar verwachting op 24 juni 2026. Voor 15 juli ontvangen de gemeenten een schriftelijke reactie op het verwerken van de zienswijzen van het dagelijks bestuur.

Bijlagen, onderdeel van het besluit

- Bijlage 1: Jaarstukken 2025 Geestmerambacht
- Bijlage 2: Geestmerambacht Infographic jaarrekening 2025
- Bijlage 3: Begrotingswijziging 2026 Geestmerambacht
- Bijlage 4: Programmabegroting 2027 Geestmerambacht
- Bijlage 5: Participantenbijdragen en incidentele stortingen GAB

Bijlagen ter informatie

- Bijlage 6: Aanbiedingsbrief - Reactie op Zienswijzen Kadernota 2027 GAB en aanbieding Financiële documenten 2026
- Bijlage 7: Raadsbesluit zienswijze Kadernota 2027 Dijk en Waard
- Bijlage 8: Raadsbesluit zienswijze Kadernota 2027 Alkmaar